

Amersfoort, april 2022

Beste betrokkene bij Stichting voor Christelijke Filosofie,

U ontvangt onze nieuwsbrief Aspecten in geheel vernieuwde stijl. De afgelopen tijd is er achter de schermen namelijk hard gewerkt aan de vernieuwing van onze huisstijl. Ook de website is geheel vernieuwd. Neem eens een kijkje!

In deze Aspecten leest u onder andere een afscheidsinterview met Sander Luitwieler. Hij heeft besloten niet terug te keren als directeur van Stichting voor Christelijke Filosofie en het Lindeboom Instituut. We bedanken hem hartelijk voor zijn inzet voor en bijdrage aan het werk van beide stichtingen. Tijdens de Christelijke Filosofie Conferentie van 25 juni 2022 zal ook aandacht zijn voor zijn afscheid. Ook u bent daarbij van harte welkom!

We willen u graag warm maken voor een nieuw plan voor vernieuwing en verjonging van ons werk. We willen een stipendium van €10.000 mogelijk maken voor jonge wetenschappers en professionals die door middel van een project of een activiteit het gedachtegoed van onze stichting op een vernieuwende manier voor het voetlicht willen brengen. Het mooie nieuws is dat uw donatie wordt verdubbeld! Als we een bedrag van €5.000 halen, wordt dit door een aantal genereuze donateurs aangevuld tot €10.000.

Wilt u ons helpen om het stipendium te realiseren? Ieder bedrag is van harte welkom. Als u echter €100 of meer doneert, ontvangt u een boek naar keuze uit onze boekenreeks Verantwoording.

Ga naar www.christelijkefilosofie.nl/doneren voor meer informatie of scan de QR-code onderaan deze brief. U kunt uw gift ook zelf overmaken op onze rekening (NL 33 INGB 000 120 95 98, t.n.v. Stichting voor Christelijke Filosofie te Amersfoort) onder vermelding van 'stipendium'. Uiteraard kunt u ons werk ook in algemene zin steunen. Vermeld dan 'donatie algemeen' in de omschrijving. Alvast hartelijk bedankt!

Met vriendelijke groet,

Dr. Simon Polinder, interim-directeur

**‘Hoe zijn we
mens naar
Gods bedoeling?’**

*Interview met
Sander Luitwieler*

Nieuwe huisstijl en website

*Jan Hoogland
25 jaar hoogleraar*

Verlag oratie Jeroen de Ridder

‘Hoe zijn we mens naar Gods bedoeling?’

Interview met vertrekkend directeur Sander Luitwieler

In oktober 2021 heeft Sander Luitwieler zijn werk neergelegd vanwege langdurige vermoeidheidsklachten. Inmiddels is hij tot het besluit gekomen dat hij terugtreedt als directeur van Stichting voor Christelijke Filosofie en het Lindeboom Instituut. Vanaf augustus 2016 was Sander directeur van beide stichtingen. In dit afscheidsinterview blikt hij terug op deze periode.

Hoe gaat het en hoe ben je tot je besluit gekomen?

Het gaat beter, maar ik blijf last houden van vermoeidheidsklachten en pijnlijke spieren. Dat speelt al heel lang, maar in de afgelopen jaren zijn mijn klachten verergerd. Het was voor mij bevredigend, maar ook intensief om directeur van twee verschillende stichtingen te zijn. Naast mijn klachten speelt ook mee in mijn besluit dat ik, na ruim vijf jaar dit werk te hebben gedaan, toe ben aan iets anders.

Hoe kijk je terug op je periode als directeur?

Ik vind het pijnlijk om op deze manier mijn functie neer te leggen.

Tegelijkertijd kijk ik met voldoening terug op wat ik de afgelopen jaren heb kunnen doen en ben ik daar dankbaar voor. Ik heb veel werk gestoken in het continueren van de bestaande leerstoelen. Tijdens mijn periode als directeur zijn er ook enkele nieuwe hoogleraren aangetreden. Naast het continueren van het bestaande werk, hebben we ook gewerkt aan vernieuwing. Zo is er een begin gemaakt met het kennisnetwerk, waarin de leerstoel van Jan van der Stoep aan de Theologische Universiteit Kampen | Utrecht een belangrijk knooppunt vormt. Met het kennisnetwerk willen we ons werk toekomstbestendig maken door meer in te zetten op gemeenschappelijk onderzoek, onderwijs en kadervorming. Ik ben ook erg dankbaar voor het werk dat achter de schermen op het bureau

Ik kijk met voldoening terug op de afgelopen jaren

van beide stichtingen is gedaan. Samen met Marieke, Henk en Teunis hebben we veel werk verricht om de organisatie qua administratie, financiën en communicatie op orde te brengen en te professionaliseren. Dat er nu een nieuwe huisstijl en website is en ook Aspecten in een nieuw jasje verschijnt, vind ik mooi om te zien.

Wat was voor jou een hoogtepunt tijdens je periode als directeur?

Dan denk ik toch aan de verschillende bijeenkomsten met de Amerikaanse christen-filosoof Nicholas Wolterstorff die we een aantal jaren geleden hebben georganiseerd. Dat waren heel waardevolle bijeenkomsten. Zijn werk is erg belangrijk voor de christelijke filosofie. Hij verbindt de continentale en analytische traditie op een mooie manier.

Wat wil je je opvolger meegeven?

Met name dat er wordt ingezet op het verder uitbouwen van het kennisnetwerk, waaronder het invullen van de andere knooppunten. Ik hoop dat we door een gemeenschappelijk aanbod vanuit het kennisnetwerk meer studenten kunnen bereiken en christen-wetenschappers en -professionals kunnen toerusten. Daarnaast is het goed om digitale mogelijkheden verder te benutten, denk aan online cursussen of podcasts. Met de nieuwe website zijn daar nog voldoende groeimogelijkheden.

Wat heb je zelf geleerd van christelijke filosofie?

Ik heb veel geleerd over mensbeeld vanuit christelijk-filosofisch perspectief. Bij deze thematiek ligt ook echt mijn hart: hoe kunnen we mens zijn en worden naar Gods bedoeling? Christelijke filosofie geeft heel waardevolle input voor het beantwoorden van deze vraag. In lijn met de aspectenleer van Dooyeweerd gaat het om het honoreren van alle aspecten van

het mens-zijn in hun diversiteit en samenhang. Dus niet alleen focussen op onze cognitie, maar ook op het fysieke, psychische, spirituele en sociale aspect. Deze aspecten werken op elkaar in en hangen met elkaar samen. Daar weer aan ten grondslag ligt de notie van het hart als het centrum van onze drijfveren en verlangens, vooral liefde. Dit raakt ook aan het werk van Charles Taylor, die in *Bronnen van het zelf* de bron van liefde (agapè) cruciaal acht voor onze culturele en – volgens mij ook – persoonlijke identiteit.

Ik geloof dat je meer tot je bestemming kunt komen – leven vanuit liefde – naarmate je meer in contact bent met de bovengenoemde aspecten van jezelf. Door meer in contact te zijn met jezelf, kun je ook meer in contact komen met de ander en met God. Ons leven is vaak heel gefragmenteerd, versterkt door de focus op de ratio in onze cultuur. Heelwording is een prachtig christelijk begrip, dat uiting geeft aan het belang dat alle aspecten van het mens-zijn een plek krijgen in onderlinge samenhang.

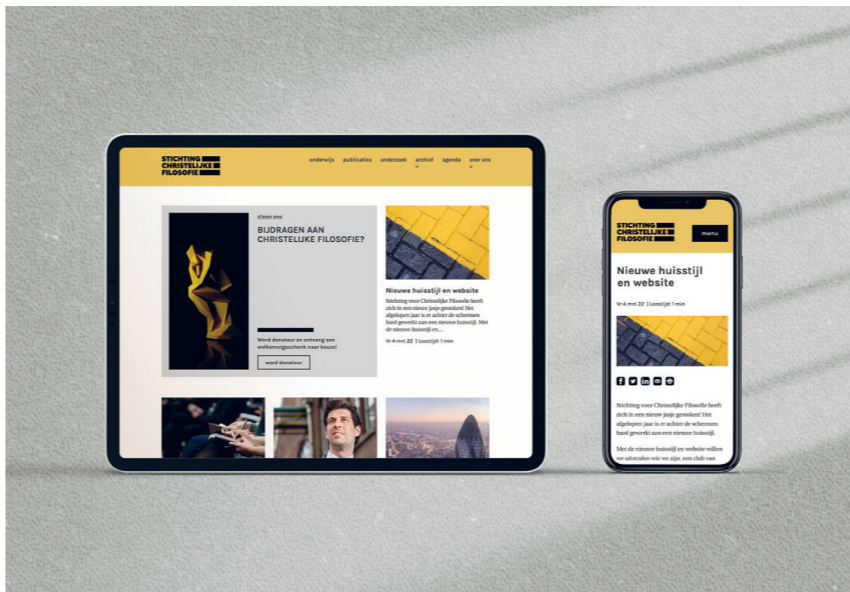
Op welke manier neem je dat mee in je leven?

Met deze thematiek wil ik zowel theoretisch als praktisch bezig zijn en blijven. Ik zou graag mensen begeleiden om meer ‘heel’ te worden. Zelf wil ik ook graag die weg gaan. Dat is echter niet altijd makkelijk. Als ik meer in contact ben met mijn lichaam, ben ik ook meer in contact met het feit dat ik beperkt ben, dat ik grenzen heb, dat ik pijn ervaar, dat ik moe ben. Toch is de weg naar heelwording alleen te vinden door deze gebrokenheid heen. Ik heb daarin veel geleerd van het werk van Henri Nouwen. Pas heb ik een boek van Anselm Grün gelezen (*Het kruis*), waarin dit ook aan de orde komt. Hij beschrijft dat Jezus bij uitstek laat zien dat lijden noodzakelijk is om echt mens te worden. Te midden van mijn gebrokenheid is dat een hoopvol perspectief.

Nieuwe huisstijl en website

Stichting voor Christelijke Filosofie heeft zich in een nieuw jasje gestoken! Met de nieuwe huisstijl en website willen we uitstralen wie we zijn: een club van inhoud, die het doordenken, doorgeven en actualiseren van christelijke filosofie op de agenda zet. We hopen dat de nieuwe vormgeving hier uitstraling aan geeft.

Een van de punten waar we graag aan willen werken is het bieden van inhoudelijke bijdragen over christelijke filosofie op onze website. U kunt daar nu al een voorproefje van nemen.

Jan Hoogland 25 jaar hoogleraar

Op 1 april 1997 werd Jan Hoogland benoemd tot bijzonder hoogleraar Christelijke Filosofie (toen nog Reformatorische Wijsbegeerte) aan de Universiteit Twente. Daarmee is hij 25 jaar als hoogleraar verbonden aan Stichting voor Christelijke Filosofie. Namens de stichting feliciteren we hem hartelijk met dit jubileum.

Naast zijn werk in Twente is Jan Hoogland als universitair docent verbonden aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Hij was ook lange tijd hoofdredacteur van het tijdschrift Soopie. Sinds maart 2021 is Jan Hoogland hoofdredacteur van *Groen*, het studie- en opinieblad van het Wetenschappelijk Instituut van de ChristenUnie.

Door steeds nieuwe bijdragen te plaatsen, hopen we een mooi archief op te bouwen. Ook informatie over het onderwijs van onze hoogleraren en andere activiteiten zijn eenvoudig via de website te vinden.

Wilt u op de hoogte blijven van nieuws, activiteiten en nieuwe bijdragen op de website? Dat kan door aan te melden voor de e-mailnieuwsbrief. Ga naar www.christelijkefilosofie.nl/nieuwsbrief om u in te schrijven. Uiteraard zullen we u ook op de hoogte blijven houden van onze activiteiten via Aspecten.

Christelijke Filosofie Conferentie over ‘Morele orde’

Op 25 juni 2022 zal de Christelijke Filosofie Conferentie worden gehouden.

Programma

Aanvang: 10.30 uur

(inloop vanaf 10.00 uur)

Thema: Christelijke filosofie en morele orde

Sprekers: prof. dr. ir. Jan van der Stoep en prof. dr. Rudi te Velde

Het middagprogramma zal bestaan uit verschillende deelsessies. Aan het einde van het middagprogramma zal er aandacht zijn voor het afscheid van Sander Luitwieler als directeur van Stichting voor Christelijke Filosofie en het Lindeboom Instituut.

Locatie

Evangelische Hogeschool (Drentsestraat 1, 3812 EH Amersfoort)

Kosten en aanmelding

- Studenten en scholieren: gratis
- Leden Vereniging voor Reformatorische Wijsbegeerte: €15,-
- Niet-leden: €25,-

In de toegangsprijs zijn koffie/thee, lunch en borrel na afloop inbegrepen.

Aanmelden kan tot 18 juni via onze website.

Meer informatie over de conferentie is te vinden op www.christelijkefilosofie.nl.

Eigenaardige overtuigingen – oratie Jeroen de Ridder

kanttekening dat religieuze overtuigingen mede bepalen wat we redelijk vinden.

De Ridder: “Voor wie gelooft dat God bestaat, is het een kleine stap om ook aan te nemen dat die God zich kan en wil laten kennen aan mensen, via een geïnspireerd heilig boek, via wonderen of andere bijzondere ervaringen, of via het boek van de natuur. Een gelovige zal deze mogelijkheden daarom serieus nemen als mogelijke informatiebronnen, terwijl een atheïst of agnost ze bij voorbaat zal uitsluiten. Religieus geloof kan zo dus verschil maken voor hoe je de waarschijnlijkheid van verschillende aannamen inschat. (...) Creëer ik met dit voorstel nu toch geen uitzonderingspositie voor religieus geloof? Mijn antwoord daarop is dat religieus geloof weliswaar je ideaal van redelijkheid kleurt, maar niet totaal anders maakt. Er blijft voldoende overlap tussen wat de gelovige, andersgelovige en niet-gelovige redelijk of onredelijk vinden om gesprekken te voeren over de redelijkheid van religieus geloof.”

Op onze website staat een uitgebreide samenvatting van de oratie.

**STICHTING
CHRISTELIJKE
FILOSOFIE**

Aspecten is de halfjaarlijkse nieuwsbrief van Stichting voor Christelijke Filosofie (redactie: dr. Teunis Brand, communicatie@christelijkefilosofie.nl)

Bestuur

Dirk van Schepen MA (voorzitter)
Jan van Ginkel RA (penningmeester)
Dr. Wout Bisschop (secretaris)
Henk Jongbloed MSc
Prof. dr. ir. Aart Nederveen
Drs. Annemiek van Woudenberg-de Groot

Hoogleraren

Prof. dr. Jan Hoogland
Prof. dr. ir. Jeroen de Ridder
Prof. dr. ir. Jan van der Stoep
Prof. dr. Marc de Vries

Bureau medewerkers

Dr. Simon Polinder
Marieke Haan
Dr. Teunis Brand

Contact

Bergstraat 33, 3811 NG, Amersfoort
033 - 43 28 288
info@christelijkefilosofie.nl
www.christelijkefilosofie.nl
Facebook: [cfilosofie](https://www.facebook.com/cfilosofie/) / Twitter: [@Cfilosofie](https://twitter.com/Cfilosofie)

Concept & Design

www.frivista.com

DTP & Druk

Buijten & Schipperheijn, Amsterdam

Agenda

20 mei

> Oratie Jan van der Stoep (aanmelden via www.tukampen.nl/registeren)

25 juni

> Christelijke Filosofie Conferentie

Onderwijs

> Theologische Universiteit Kampen Utrecht, *Christelijke denkers* door prof.dr.ir. Jan van der Stoep (eerste college op 9 mei 2022)

> Wageningen University, *Food Ethics* door prof.dr.ir. Jan van der Stoep (1e semester 2022-2023)

> Technische Universiteit Delft, *Wetenschaps- en techniekfilosofie* door prof.dr. Marc de Vries (1e semester 2022-2023)

Kijk voor de meest actuele informatie op www.christelijkefilosofie.nl